

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ВІКОННИХ ЗАПОВНЕНЬ В ІСТОРИЧНИХ БУДІВЛЯХ

Бурлачук А.О.

Науковий керівник – Вітченко Д.М., старший викладач

Історія архітектури послідовно відображає етапи технічного вдосконалення конструктивних рішень заповнень віконних прорізів. Сучасна естетика включення вікон у фасадні композиції звільнена від традиційних прийомів і нерідко повністю виключає вікно як окремий елемент з композиції фасаду (приклад – так зване «суцільне скління»).

На сучасному етапі розвитку містобудівельної й архітектурної діяльності актуалізується проблематика реконструкції сформованої забудови, яка вкрай актуальна у містах, що фокусують адміністративну, культурну й ділову діяльність в центральних кварталах історичної забудови високої щільності.

Згідно чинного національного законодавства, яке базується на міжнародних пам'яткоохоронних актах, на будівлях–пам'ятках архітектури можливі лише ремонтно-реставраційні роботи (реставрація, реабілітація, пристосування, ремонт (реставраційний) та ін.). Роботи з пристосування таких об'єктів часто наражаються на неможливість забезпечення на них сучасних експлуатаційних вимог, зокрема вимог щодо їхньої інсоляції. Зрозуміло, що вкрай неприйнятне збільшення геометричних параметрів віконних прорізів для забезпечення сучасного рівня нормативної освітленості приміщень. Але заміна дерев'яних заповнень вікон в рядовій історичній будівлі вікнами індустріального виготовлення з лаконічним рисунком плетінь, який не повторює оригінал, а при цьому враховує загальне композиційне рішення фасаду, є цілком припустимим.

Форма і розмір віконних прорізів, рисунок їх плетінь відображає технічні й стилістичні особливості архітектури своєї доби, і становить невід'ємну частину художнього образу будівлі. Це стосується не тільки вікон, форма й рисунок плетінь яких є найбільш активним елементом фасаду, але і простих віконних заповнень, які виконують суто утилітарну роль. Адже художня виразність архітектурного об'єкту формується гармонією також і фонових композиційних елементів.

Вказані обставини на ряду з іншими формують предмет охорони пам'ятки – основу обмежень для модернізації форми і конструкції віконних прорізів. Хоча, саме періодична зміна віконних заповнень протягом експлуатації будівлі насамперед виразно демонструють факт її постійного інженерно-конструктивного оновлення.

Варто також звернути увагу на той факт, що оригінали архітектурних проектів першої половини ХІХ ст. (наприклад на кресленнях арх. С.О. Васильєва) не відображають розробку рисунку плетінь заповнень віконних прорізів на кресленнях фасадів. Також автори проекту-переможця на конкурс Будинку державної промисловості в м. Харкові (арх. С.С. Серафимов, С.М. Кравець, М.Д. Фельгер 1925-1928 рр.) у першому варіанті проекту запропонували великоформатне вітринне скління без імпостів, яке просто не міг забезпечити тогочасний рівень розвитку технологій.

На сучасному етапі розвитку індустріального виробництва віконних конструкцій може бути забезпечена імітація будь-яких форм і матеріалів. Але при цьому виникає питання, чи потрібні ці імітації сучасним споживачам архітектури (як освіченому архітектурному критику так і пересічному громадянину), що з іронією спостерігають за історизуючими імітаціями, часто не дуже грамотними?

На думку автора, вірогідно найкращим доказом спадкоємності в архітектурі в ряді випадків може бути застосування сучасного скління без імпостів, яке є нейтральним до історичного антуражу.

Застосування подібного рішення не є універсальним, має виходити з конкретної ситуації, підсумовування архітектором вихідної інформації з оцінкою історичного значення архітектурного об'єкта, функціонального завдання і професійного такту проектувальника.

СУЧАСНІ ПРИЙОМИ ВИРАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВОЄРІДНОСТІ В АРХІТЕКТУРІ

Якименко І.А

Науковий керівник – Вітченко Д.М., старший викладач

Національна своєрідність архітектури, що несе в собі багатівіковий досвід певного народу – рухливе явище, якому притаманне постійне оновлення, видозміни змісту і форми. Національна форма в архітектурі є не лише сукупністю її зовнішніх ознак, а являє собою органічну цілісність, спосіб існування і розвитку архітектури.

На сьогоднішній день в умовах глобалізації, підвищення мобільності населення та особливостей економічного розвитку зростає тенденція культурно-побутової інтеграції етносів, яка отримала назву «криза ідентичності». При цьому згладжуються їх культурні особливості. Тому в ідеології сталого розвитку особливе місце займають питання збереження культурної різноманітності.

Усвідомлення цього кризового моменту активізувало дослідження в сфері вернакулярної архітектури. Вибіркове відношення у націо-